

джувати, що конкретна особа є користувачем облікового запису даної електронної пошти? Який зміст текстових повідомлень, що містяться в архіві електронної пошти, отриманих з іншої конкретної електронної пошти (з зазначенням дати та часу отримання кожного повідомлення)? Який зміст текстових повідомлень, що містяться в архіві електронної пошти, відправлених на електронну пошту за певною адресою (з зазначенням дати та часу відправлення кожного повідомлення)? Чи можливо ідентифікувати автора зазначених текстових повідомлень?

В будь-якому випадку, загальна вимога судів полягає в наступному. Сторони повинні заздалегідь у договорі обумовити, що листування за таким договором буде вестися саме за допомогою відповідних технічних засобів, та вказати свої електронні адреси для листування.

Одним із способом легалізації електронного листування є вказівка на можливість його використання в самому тексті угоди між сторонами.

Так, в договорі можна зазначити, що електронне листування визнається сторонами договору нарівні з паперовими носіями. Іноді сторони договору включають до його змісту положення про те, що документи, відправлені факсом або електронною поштою, мають повну юридичну силу до моменту обміну оригіналами, породжують права та обов'язки для сторін, можуть бути подані до судових інстанцій в якості належних доказів і не можуть спростовуватися стороною, від імені якої вони були відправлені.

Сірко Ростислав Богданович

к.ю.н., доцент кафедри цивільно-правових дисциплін

Чернівецького інституту

Національного університету «Одеська юридична академія»

ДО ПИТАННЯ ПЛАНУВАННЯ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ПАСАЖИРІВ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ

Перевезення пасажирів залізничним транспортом організовується на договірних засадах. Для забезпечення виконання договірних зобов'язань здійснюється перспективне та поточне планування перевезень.

Порядок організації та умови перевезень за участю залізниць нормативи якості перевезень та обслуговування пасажирів визначаються ЦК України, ГК України, СТ України, Правилами перевезень пасажирів, багажу, вантажобагажу та пошти залізничним транспортом.

Пасажирський залізничний транспорт є невід'ємною складовою в області послуг, які надаються населенню. Увесь спектр нормативно-правового регулювання перевезень на залізничному транспорті паса-

жирів розглядається з боку досягнення мети належного обслуговування населення щодо залізничних, пасажирських перевезень. Разом з цим, аналіз норм законодавства, які регламентують пасажирські перевезення на залізничному транспорті, вказує що вони хоч і присвячені питанню відповідальності сторін за договором перевезення пасажирів залізничним транспортом, але не забезпечують на належному рівні захист інтересів населення як споживачів пасажирських послуг під час перевезень залізничним транспортом. Таким чином набувають актуальності питання щодо відповідальності перевізника за порушень встановленого, погодженого та затвердженого плану перевезень, порушення договору перевезення залізничним транспортом пасажирів, прострочення відправки або прибуття транспорту тощо.

Так, договір перевезення залізничним транспортом пасажирів буде вважатися виконаним у разі, якщо здійснення своєчасна доставка пасажирів до пункту призначення і дотримано усіх вимог плану перевезень та договору перевезення пасажирів. Однак, випадки прострочення виконання вимог зобов'язання щодо пасажирських перевезень та вимог плану перевезень пасажирів, виникають досить часто, що у більшості випадків пов'язано із затримкою відправлення транспорту та своєчасною доставкою пасажирів до пункту призначення, що може призвести до негативних наслідків для пасажирів тощо.

Питання щодо регулювання строків (нормативів) перевезення пасажирів до пунктів призначення, виконання планів перевезень залізничним транспортом пасажирів, вирішуються на даний час, не за допомогою норм на рівні ЦК України, а за допомогою транспортних кодексів, статуту залізниць та іншими нормативно-правовими актами, які за своїми вимогами, у залежності від умов договору та виду транспортного засобу, різняться між собою.

Транспортні кодекси (статути) зазвичай містять загальну норму про необхідність дотримання установлених строків доставки, порядок обчислення яких міститься у розроблених на їх підставі для кожного виду транспорту правилах (в даному випадку – Статут залізниць України).

Перевезення пасажирів залізничним транспортом здійснюється на підставі вимог затвердженого статуту залізниць строку доставки пасажирів до пункту призначення, та погодженим та затвердженим належним чином (місцевими державними адміністраціями – розклади та плани перевезень внутрішньо-обласних маршрутів, та Мінтранс України – розклади та плани міжобласних та міжнародних маршрутів) планами та розкладом перевезень залізничним транспортом пасажирів у різних сполученнях. При цьому, перевізник має право на підставі ар-

гументованих та поважних причин, змінювати розклад руху залізничного транспорту та змінювати плани пасажирських перевезень, про що перевізник (начальник станції відправлення, адміністрація пунктів продажу квитків) зобов'язаний заздалегідь попередити пасажирів.

У процесі розробки плану пасажирських перевезень залізничним транспортом детально вивчають і аналізують звітні матеріали, дані обстежень, які періодично виконують на підприємствах, а також враховують появу нових підприємств, будівель, житлових масивів, очікуваний приріст населення, використання нових або розвиток наявних видів залізничного транспорту.

Відповідальність перевізника за порушення транспортного обслуговування пасажирів зокрема за порушення запланованого відправлення, затримку відправлення пасажирів та порушення строку доставки, до пункту призначення, пасажирів передбачена ст. 922 ЦК України. При цьому відповідальність перевізника за затримку відправлення залізничного транспорту або його запізнення настає в разі доведення його вини, що надає можливість перевізнику довести свою невинуватість, а отже й уникнути відповідальності за вказані вище порушення, якщо вони сталися при обставинах, на які перевізник не міг вплинути та/або контролювати (природна стихія, пошкодження транспортного засобу не з вини перевізника тощо). У ч. 1 ст. 922 ЦК України вказаний невичерпний перелік підстав звільнення від відповідальності перевізника. При цьому, у відповідності вимог ч. 2 ст. 922 ЦК України, пасажир залізничного транспорту, в разі, якщо була допущена затримка відправлення залізничного транспорту, може відмовитись в односторонньому порядку від послуг передбачених договором перевезення залізничним транспортом пасажирів, а перевізник, у свою чергу, зобов'язаний за порушення наданого ним зобов'язання, компенсувати (повернути) провізну плату пасажирів, що і є відповідальністю перевізника за порушення виконання плану та договору перевезень залізничним транспортом пасажирів.

Так чином, у відповідності до вимог ст. 922 ЦК України, за затримку відправлення залізничного пасажирського транспорту, або запізнення до пункту призначення вказаного транспорту, саме перевізник буде, у встановленому домовленістю розмірі, сплачувати штраф пасажирам, якщо не доведе свою невинуватість, та те що порушення сталися за невідконтрольних йому обставин.

На цей час транспортними кодексами і статутами не встановлено штраф за затримку відправлення залізничного пасажирського транспорту та за запізнення до пункту призначення. Встановлення договором такої відповідальності на цей час не практикується, у зв'язку з чим доцільно це передбачити в чинному законодавстві України.